

Pedagogická fakulta Univerzita Hradec Králové
Hodnocení bakalářské práce
Posudek oponenta práce

Jméno autora: **Anna Saturková**

Název práce: **Začlenění prvků alternativní pedagogiky na 2. stupeň základních škol**

Vedoucí práce: **PhDr. Romana Lisnerová, Ph.D.**

Téma práce: stále aktuální

Téma bylo v literatuře: přiměřeně frekventované

Jazyková a stylistická úroveň práce: dobrá

Rozsah práce: přiměřený

Použitá literatura: odpovídající

Počet uváděných titulů: standardní

Citace v textu: v normě

Formální stránka práce: na slušné úrovni s drobnými chybami typu „překlepů“ (např. 9, 13, 31, 47 ad.)

Využitelnost pro praxi: nízká

Cíl práce: splněn s výhradami

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

A. Saturková člení svoji bakalářskou práci na část teoretickou a prakticko výzkumnou. V teoretické části práce nás seznamuje v obecnější rovině se základními pojmy (alternativní a inovativní školy, důvody vzniku alternativních škol a jejich společné znaky v porovnání s tradičními školami). Následně představuje klasické alternativní směry reformní pedagogiky z první poloviny 20. století (waldorfské, montessoriovské a freinetovské školy + Jenský a Daltonský plán). Toto představení je zpracováno přehledně a poskytuje určité východisko k navazující prakticko výzkumné části BP. Je škoda, že se autorka nijak nezabývá modernějšími a současnějšími modely alternativní výuky např. typu Začít spolu apod.

Výzkumná část práce se soustřeďuje na zmapování a prozkoumání přítomnosti prvků alternativní pedagogiky na 2. stupni běžných základních škol (tedy „nealternativních“). A. Saturková zvolila k získání dat metodu dotazníku jako náhradní variantu místo plánovaných hospitací. Forma rozdělení dotazníků 71 pedagogům v papírové formě se mi jeví jako akceptovatelná. Konstruovat dotazník, který vyplňují sami učitelé, je ovšem velmi ošidné a hrozí významné zkreslení získaných výsledků. Příkladem je položka věnovaná využívání didaktických pomůcek. Samozřejmě, že učebnice je didaktická pomůcka, ale jako alternativní prvek ji stěží můžeme považovat. Nebo: Rozuměli respondenti alternativě „společenstvo“ v jiné položce dotazníku? Bohužel nejde pouze o tyto položky, která nezjišťují, co zjistit mají. Ke cti autorky slouží, že si je těchto limitů vědoma a dokáže odpovědi respondentů v některých případech výstižně komentovat.

Jako základní a velký nedostatek hodnocené práce považuji nepřítomnost srovnání s jiným srovnatelnými výzkumy (např. přes rešerše závěrečných prací). Pak by snad bylo možné souhlasit s tím, že „*dochází k lehkému a postupnému začleňování prvků alternativní pedagogiky do výuky*“ (viz s. 56). Jinak je takové tvrzení zcela na vodě.

Závěr: Měřeno přínosem, pak tato práce je cenná pro studentku samotnou, ale pro obecnější poznání zvoleného tématu nic nového nepřináší. Opět škoda, že se autorka ani nepodívala do výročních a tematických zpráv České školní inspekce.

V Hradci Králové 2. 5. 2021

Doc. PhDr. Pavel Vacek, Ph.D.
oponent práce